

Empúries, una guia necessària

Que el jaciment arqueològic emporità constitueix un conjunt excepcional per la seva història, el seu estat de conservació, la seva situació i pel que significà, en un moment donat, en la recuperació d'un passat amb profundes arrels mediterrànies, és ben sabut de tothom. Aquesta situació especial i una llarga i admirable continuïtat en els treballs de recerca de més de vuitanta anys, han proporcionat un conjunt notable d'estudis monogràfics, treballs científics, articles i llibres, tanmateix, però, sense que hi hagi hagut una producció paral·lela de treballs de síntesi que, de tant en tant, a mesura que els coneixements s'aprofundien, conforme s'explicaven millor aspectes puntuals o generals del devenir històric d'aquella ciutat, possessin a l'abast d'un públic interessat, l'esbós històric bàsic que havia de permetre una aproximació seriosa, però lluny dels treballs d'alta especialització, a tots aquells que pretenien saber més coses sobre el passat d'aquesta ciutat i, en darrera instància, del

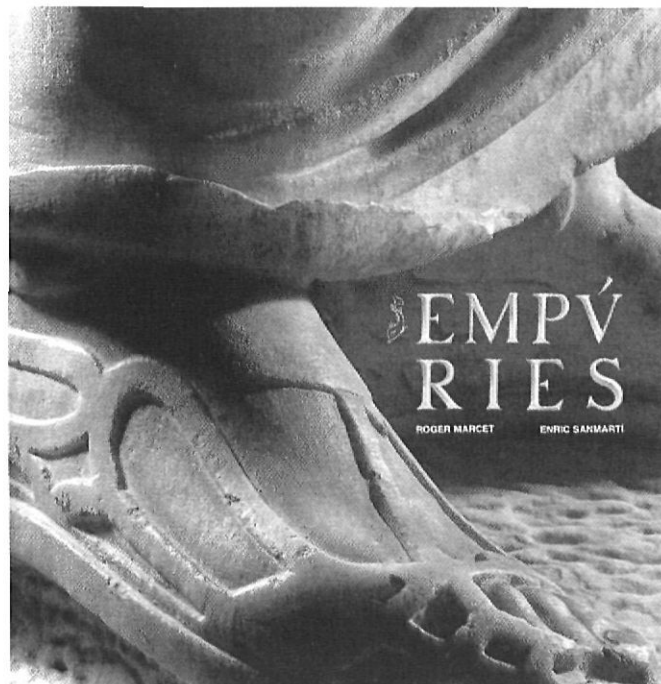
passat del nostre país; una síntesi on havia de ser tan important i sòlid el text com la il·lustració gràfica, plànols, plantes, restitucions i fotografies que si són imprescindibles en una publicació monogràfica, encara més en un treball d'aquestes característiques.

Aquest buit que han hagut de cobrir, quan no era la seva finalitat, les diferents guies que s'han anat editant, amb les seves pròpies limitacions d'espai i de contingut, i que potser només va aconseguir omplir durant un curt període de temps el llibre de Martín Almagro Ampurias.

Història de la ciudad y guía de las excavaciones de 1951, finalment s'ha vist ocupat. En efecte, el llibre de Marcet i Sanmartí és una excel·lent i mesurada síntesi de la història d'Empúries, des dels moments anteriors a la fundació colonial focea, vers el 600 a.C., fins a l'alta edat mitjana quan la capital del comtat i la idea d'Empúries es traslladaran uns quants quilòmetres cap al nord, a Castelló, però és també, un recorregut per la història del redescobriments de les ruïnes, per la història de la investigació, i en

un detall gens carregós, una caminada per les diferents estacions o sectors topogràfics que configuren el jaciment emporità (Pàrking, Neàpolis, Ciutat Romana, Sant Martí, Necròpolis i ports) que permeten copsar, en particular i dins el moment cronològic concret, el valor de cada monument, de cada edifici, de cada lloc.

Un llibre d'aquestes característiques, amb uns objectius clarament definits, s'ha de recolzar, per estalviar feixugues i, sovint, imprecises descripcions, en unes bones il·lustracions, (plànols, plantes, alçats, restitucions i fotografies de conjunt i de detall) que serveixen per entendre millor el discurs del text i, de vegades, *comprendre què signifiquen*

MARCET, Roger
i SANMARTÍ, Enric
Empúries
Diputació de Barcelona
Barcelona, 1989.

unes restes arrasades a nivell de fonamentació o només parcialment conservades. En aquest punt també és esplèndid el llibre en el conjunt del qual, la part gràfica té tanta importància com la textual i, encara un altre encert, es complementen perfectament.

El resultat és magnífic per diverses raons: primerament, per omplir un buit antic, però també, per posar a l'abast del gran públic una eina eficaç i molt agradable i per incorporar a un treball d'aquestes característiques una munió de novetats que les darreres excavacions han descobert algunes de les quals romanen encara inèdites o en curs de publicació, incorporant, sovint, hipòtesis de treball hàbilment construïdes que donen a la publicació un caràcter ben especial que el situen molt per sobre d'una obra d'encàrrec i que, ara per ara, caldrà consultar contínuament.

El llibre, de gran format, presentat amb gran luxe i a un preu molt raonable, s'adequa perfectament bé al contingut. Potser caldria, només, assenyalar una certa irregularitat en la il·lustració fotogràfica i, en els peus de pàgina, alguns errors o contradiccions amb allò que es comenta en el text. Tanmateix, però, una publicació esplèndida i necessària.

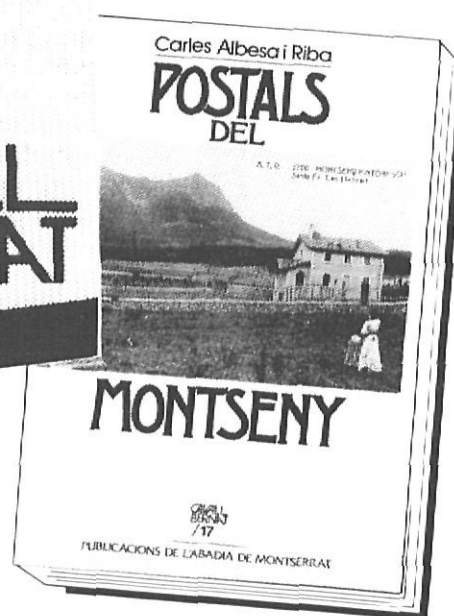
J.M. NOLLA i BRUFAU

Novetat

CAVALL BERNAT

Carles Albesa i Riba Postals del Montseny

Valuós document gràfic sobre el paisatge i la vida al Montseny en una època no gaire remota, però ben diferent de l'actual. Conté un centenar de postals publicades al llarg del primer terç del nostre segle, complementades amb comentaris pertinents i evocadors.

A la mateixa col·lecció:

Salvador Ginesta,
La comarca del Bages.
Antoni Ferrando,
**Cròniques bandoleres de
Sant Llorenç de Munt.**
Antoni M. Casas i Ferrer,
Vivències d'un muntanyenc.

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSENY

Distribució: **L'Arc de Berà** - Centre Difusor d'Edicions Catalanes
Llull, 10, 14 - Tel. 300 32 51 / 300 33 00 - 08005 Barcelona